

"Els Ports. Natura i Art" 2018

3a. Edició
Diumenge 3 de juny

Horta de Sant Joan i Arnes
(Tarragona)

Aquest 2018 és un any especial per al projecte *Els Ports. Natura i Art*, ja que arriba a la seva 3a. Edició al Parc Natural dels Ports, la 5a. si tenim en compte les de 2011 i 2012 al Paratge Natural de Poblet. També perquè per primera vegada ens associem amb un altre projecte, en aquest cas *El Grand Tour*, amb qui compartim complicitats en el seu pas per les Terres de l'Ebre, convocant una cita extraordinària del nostre esdeveniment per al mes d'agost. Així ens trobem amb dues convocatòries enguany, la que ja comença a ser habitual al juny, a Horta de Sant Joan (i Arnes aquest 2018) i la d'agost, que serà a Paüls.

A la jornada del diumenge 3 de juny la natura i els fenòmens climàtics es van manifestar amb força, fins el punt que vam haver de traslladar la presentació de tota la part escènica al Casal d'Horta de Sant Joan, gaudint *in situ*, a l'entorn natural, únicament de les obres d'arts plàstiques. Aquesta circumstància i les previsions de pluja per part dels mitjans de comunicació no van fer enrere a les 90 persones que ens vam donar cita als Estrets. Vull senyalar també que el dissabte a la tarda encara s'estaven produint inscripcions a l'activitat i que vam arribar a recollir (entre assistents, artistes i familiars i amics) un total de 148 persones.

Trobareu tota la informació de *Els Ports. Natura i Art-Paüls* pel diumenge 26 d'agost als webs i xarxes socials de Lo Pati-Centre d'Art, Parc Natural dels Ports, Grand Tour-Nau Còclea i el seu Ajuntament.

Us deixo amb unes paraules publicades a les xarxes socials i recollides amb el permís dels seus autors/es, assistents a l'activitat. Em sembla que és una bona manera de recordar la intensitat i emoció amb que vam viure una jornada extraordinària.

I a continuació, un repàs del que han estat les propostes artístiques de la present edició, amb la meva particular felicitació als artistes per l'esforç, dedicació i resultats aconseguits.

Gràcies a tothom que ens continua recolzant i fa que aquest projecte sigui una realitat, sense vosaltres no estariem aquí.

Sergi Quiñonero. Curador
24 de juny de 2018

Es pot veure un resum en vídeo a L'Informatiu. Canal 21 Ebre 3-6-2018 <https://vimeo.com/273896608> I amb més extensió a “Fem una ullada”, Canal 21 Ebre 3-6-2018 <https://www.youtube.com/watch?v=U2Bw1upRhQE&feature=youtu.be> / Fotografia portada: Mercè Chaler.

"Va ser preciós, sensible i inspirador".

Nani Balsco

"Ayer disfrutamos de una jornada muy especial de Land Art organizada por Sergi Quiñonero: Els Ports Natura i Art 2018. La lluvia no fue un obstáculo sino un plus y las casi 100 personas que allí estuvimos fuimos testigos de gran creatividad y entrega. Felicidades a todos, artistas y participantes".

Myriam Mercader

"Una experiència intensa i emocionant, molt i molt especial, potser irrepètible donades les circumstàncies climàtiques, amb un públic entregat al 100%. Gràcies Sergi, pel teu entusiasme i gràcies a tots els col·laboradors, amics, assistents, artistes.... A reveure!"

Sílvia Mayans

Fotografía: César Reglero

ACERTIJO Y RESPUESTA: ¿Qué hacen todos estos paraguas, un domingo por la mañana (03.06.18), paseando por el Parc Natural dels Ports?

LA RESPUESTA de Eloïsa Valero: “Els Ports. Natura i Art”. Experiència estètica, espiritualitat, grans converses amb rialles i xàfec primaveral.

NOTA FINAL: Como caían chuzos de punta, sólo pudimos realizar un tercio del recorrido, el resto se tuvo que celebrar en el interior del Casal de Horta de Sant Joan. Experiencia enriquecedora, por cuanto hubo que crear con la imaginación y las voces del coro experimental, los efectos del viento, la lluvia, el río susurrante, las hojas de los árboles acariciadas por la brisa y las pisadas furtivas de los gnomos. Experiencia maravillosa que tenemos que agradecer, una vez más, a su coordinador Sergi Quiñero.

César Reglero

Fotografía: Neus Sanromà

>> ESARDI. Estudiants Escola d'Art i Disseny d'Amposta (Amposta)

Títol: ART AMB H D'HORTA

La intervenció de *Land Art* va consistir en una *Performance* portada a terme pels espectadors i participants del projecte *Els Ports, Natura i Art*. Els materials que utilitzats en aquest projecte són majoritàriament d'origen natural.

Es van recollir fulles de l'entorn i sobre aquestes, amb tècniques i materials naturals, es va treballar per incorporar les lletres A, R, i T individualment. Per separat es realitzà una única fulla amb la lletra H. Les fulles van penjar dels arbres amb fils.

L'objectiu final del joc consistia en que el públic, participant activament en l'obra, trobés la fulla amb la lletra H entre tota la resta, que anirien formant la paraula ART consecutivament.

>> ANTÒNIA RIPOLL (Tivenys)

Títol: *AMARrar*

Intervenir la roca solitària, el tòtem que és guaita dels Estrets i de qui s'hi endinsa. Subjectar, refermar, lligar i subratllat per destacar, encara més, la seva presència. Envermellir-la, per tal de dotar-la de passió, per comprometre l'amor per l'espai que ocupa, per contrastar allò que és «rar» (entès com únic) que fixa la nostra mirada des del centre al tot. Un cor al centre de l'espai natural que cal *AMAR*.

Envoltar, lligar, la roca amb corda vermella. Es posarà tota la cura en que la corda no descoloreixi en la superfície de la pedra. Malgrat tot, si que caldrà posar els peus dins del riu per tal de poder realitzar l'actuació.

Fotografia: Alumnes ESARDI

Fotografia: Cristina Torta

Fotografia: Mercè Chaler

Dissabte 2 i diumenge 3 de juny 2018.

Dissabte 2 i diumenge 3 de juny de 2018

>> ESTER FABREGAT (Valls). Títol: ALEGRIA. *Instal·lació escultòrica temporal pel Riu Estrets*

El riu Estrets recorre, com un fil verd, el llarg congost al Parc Natural dels Ports. Com una filigrana, s'esmuny juganer entre els plecs d'aquesta roca ocre de sediments d'un passat potser marítim. A la llum del migdia, abrasadora, els colors dels arbres es tornen tímids, la terra rebota la claror, i el vent refresca el caminant que explora el sender del recorregut. Hem sortit fa una estoneta del bosc, hem deixat enrere la frescor dels pins i l'alegria de les clarianes, masies derruïdes, per arribar a l'obertura del congost. Ens envaeix la immensitat de la roca, gran, monumental, contraposada amb la petitesa i l'alegria del riu. La meva intervenció al riu vol celebrar aquesta alegria, el so de l'aigua, incessant, sense parar mai, en continu moviment. Com que la llum és tan abrasadora i sense pietat, cau com foc sense clemència sobre el congost, he pensat en aportar una llengua de color viu artificial. Per sorprendre, animar i vibrar en un punt concret del recorregut.

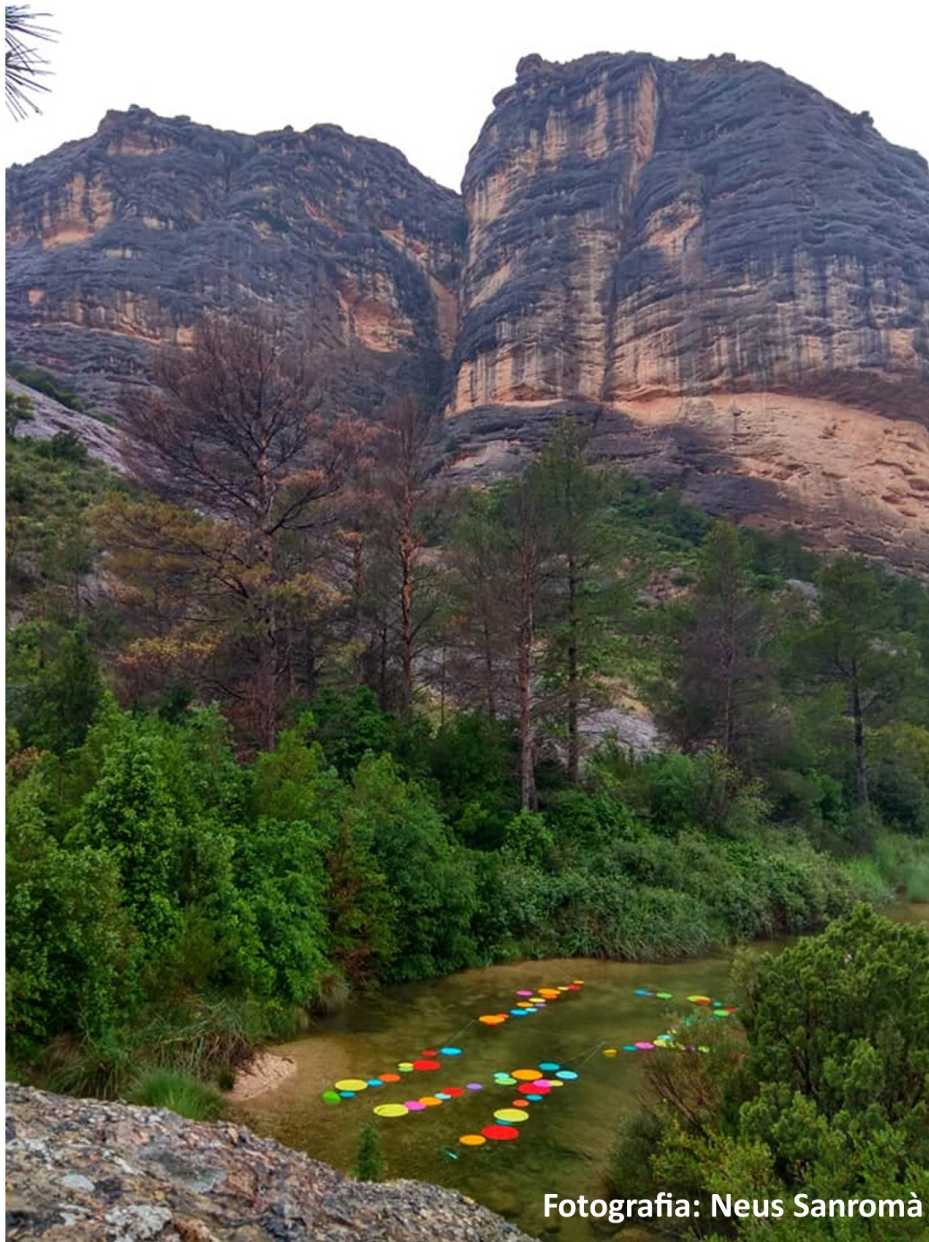
Cerco que els visitants gaudeixin d'aquests punts de color, que es mouen juganers sobre la superfície de l'aigua, però que no avancen, i romanen al mateix tram del riu. De diferents colors, estan repartits aleatòriament adaptant-se al traçat natural, la depressió més profunda, per facilitar el llarg camí de l'aigua cap al mar. Aquesta instal·lació, dins del medi natural, esdevé un nenúfar cromàtic mòbil.

Busco aportar el color vibrant de les flors en una estació de l'any on els colors de la vegetació esdevenen ocres, grocs, secs... per la calor. Com les flors dels cactus, que floreixen en un dia i l'endemà ja es panseixen, aquesta obra és un jardí màgic que només durarà 24 hores. I malgrat no poder fer una instal·lació olfactiva, com tenen per naturalesa les flors, si vull arribar a la màgia i l'alegria dels sentits en aquest esclat visual cromàtic.

L'estela de colors ens assenyalava un camí, una direcció. Els cercles poden semblar també les llambordes o empedrat d'un camí cap a la imaginació de cadascú. La poca fondària del riu, i també la política de protecció del Parc Natural dels Ports, no ens permet fàcilment l'observació del jardí de manera subaquàtica. Però, us imagineu com es deu veure des de sota l'aigua? Tenim una banquisa, fragmentada en colors, que separa la pell de l'aigua entre la densitat líquida i la vaporositat de l'aire. Són bombolles aplanades, pedres flotants, còdols aixafats, fulles de nenúfar... espero que les granotes gaudeixin.

El compromís de respecte amb les normes de conservació del Parc es present en aquesta obra per la traça i impacte mínim mediambiental en la seva instal·lació. Les fitxes són de polipropilè (PP), completament innocu al medi i es subjecten amb cable de niló a les vores del riu, cable que travessa cada peça de color amb una senzilla perforació al material, prèviament feta al taller de l'artista. Així que rastre zero al medi ambient.

L'objectiu d'aquesta instal·lació escultòrica és aportar alegria als espectadors, omplir de color en moviment un tram del riu Estrets. I fer que aquesta vibració visual reverberi més enllà del congost. Respectant el medi ambient. Jugant amb el paisatge talment com si fos un quadre en blanc, endinsant-nos en els seus marges naturals, les seves escletxes i utilitzant la seva llum per ressaltar el que omple de vida la vall, el riu Estrets.

Fotografia: Neus Sanromà

Fotografies: Ester Fabregat

Dissabte 2 i diumenge 3 de juny 2018.

>> ALBERT MACAYA (Reus). Títol: Fluentia

Materials: Branques, fulles seques, barnilles de fusta, fil de cànem, còdols.

230 x 230 x 170 cm aprox.

Fluentia es una composició feta amb branques i fulles seques muntada sobre una mínima estructura portant de filferro.

La seva instal·lació in situ es durà a terme amb barnilles de fusta que se sustentaran horitzontalment damunt dues roques. Per a la seva fixació NO s'utilitzarà cap element permanent com grapes o adhesius; únicament, si és necessari, s'immobilitzaran els extrems amb còdols. De la barnilla se suspendrà l'estructura amb línies de cordill de cànem.

L'indret previst per a ubicar la instal·lació és un revolt del riu Estrets on comptem amb roques de l'envergadura suficient per a recolzar-hi les barnilles i penjar l'estructura de fulles i branques. Aquest indret es troba dins el perímetre proposat per l'organització.

Els materials de que esta feta la instal·lació són biodegradables i no permanents, però no obstant això, seran retirats en acabar les jornades "Els Ports. Natura i Art". L'autor fa explícit el seu compromís de deixar la ubicació que tria del riu Estrets exactament com la va trobar.

Fluentia es una composició feta amb branques i fulles seques muntada sobre una mínima estructura portant de filferro.

La seva instal·lació in situ es durà a terme amb barnilles de fusta que se sustentaran horitzontalment damunt dues roques. Per a la seva fixació NO s'utilitzarà cap element permanent com grapes o adhesius; únicament, si és necessari, s'immobilitzaran els extrems amb còdols. De la barnilla se suspendrà l'estructura amb línies de cordill de cànem.

L'indret previst per a ubicar la instal·lació és un revolt del riu Estrets on comptem amb roques de l'envergadura suficient per a recolzar-hi les barnilles i penjar l'estructura de fulles i branques. Aquest indret es troba dins el perímetre proposat per l'organització.

Els materials de que esta feta la instal·lació són biodegradables i no permanents, però no obstant això, seran retirats en acabar les jornades "Els Ports. Natura i Art". L'autor fa explícit el seu compromís de deixar la ubicació que tria del riu Estrets exactament com la va trobar.

Fotografia: Àlvar Calvet

Fotografía: Myriam Mercader

Fotografía: Eloísa Valero

>> SÍLVIA MAYANS (Arnes)

Títol: No cal deixar petjada / Cendra a la pell

Si em preguntes què sóc
et diré: sóc una mancaça.

Em manquen els contes de l'avi,
les galetes de l'àvia,
les discussions que creia eternes amb el pare.

Els castells de sorra
que es van desfer amb el temps
I els amants rebutjats
em manquen a deshora.

Tinc mancaça de
les terres on vaig ser
i a les que no vaig poder tornar.

Em manca molt, molt, el gat bonic
que ahir ens va deixar.

Em manquen les carícies que em vas prometre
I que mai em vas fer.

També la pluja d'aquell fred i llunyà gener.

I igual que l'ombra de l'olivera que volen
arrencar,
em mancaràs tu, xoriguer meu,
si un dia vols marxar.

La bresca dolçor
dels Teus llavis
em descol·loca.
La teva pell aspra i rusca,
el pol·len amarg
que aixequés en moure't,
les clivelles arnades
de les mans en giragonsa i,
com no,
els mil anys desfets
entre estires i arronses
no presagiaven tan dolços efluis.
Tanmateix,
com la cera verge,
els nostres llavis
es fonen.

Fotografia: Àlvar Calvet

LA BESTIA DEL TEMPS

Escolteu! Sentiu el rau rau de les hores, arrossegant-se per damunt les pedres, acariciant els còdols, enfilant-se pels troncs dels arbres, branques amunt?

De menuda, de menuda, jugava, amb les hores i amb els dies com si fossin gatets entremaliats.

Avui,
el soroll dels minuts que s'escolen em sembla una bèstia salvatge.

Una bèstia que ronroneja com el riu mentre camina veloç i lleugera.

Algún dia la bèstia caminarà amb mi del bracet, i jo,
més marcida de sentiments i
més farcida d'oblits,
estaré nua d'amics i companyia.

Aleshores ja no voldré que
s'aturi sinó que ens esgotem plegades. Sabré que ella i jo vam néixer el mateix dia, al mateix instant,
i que el seu tic-tac l'he dut sempre enganxat a la pell.

Fotografia: Eloïsa Valero

>> COR FLUMINE (Tortosa)

La intervenció del Cor Flumine es va centrar en la fusió de la música amb la natura.

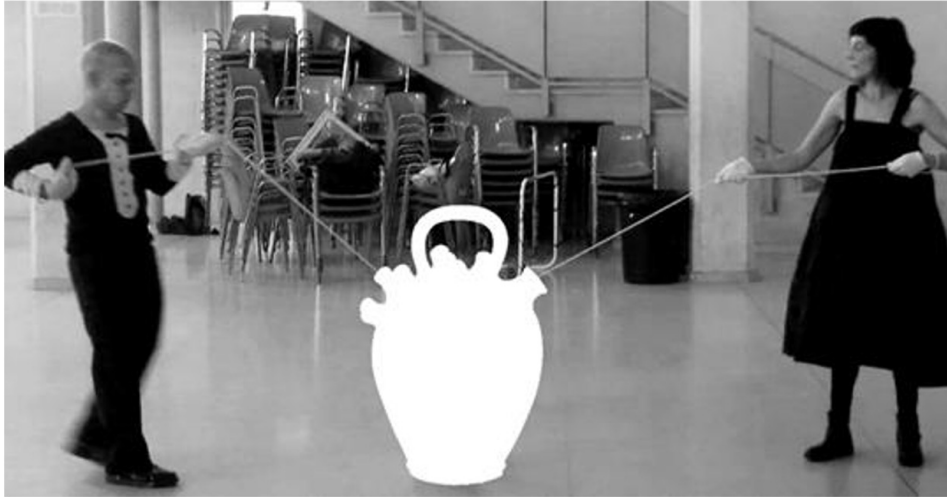
El repertori, interpretat excepcionalment al Casal d'Horta de Sant Joan va ser: *Irish Blessing* (anglès), *Die Forelle* (alemany/català); dues cançons renaixentistes: *Eco* (italià) i *I Come Again* (anglès), aquesta darrera en un prec al retorn de l'amor.

Ja per finalitzar van interpretar *El Cant dels ocells* (català).

Fotografia: Mercè Chaler

El Cor Flumine va emocionar amb el seu repertori, molt lligat temàticament a la natura. I van recrear, acústica i simbòlicament, l'espai en el que havien d'actuar als Estrets, enlluernant el públic.

"Algunes paraules al públic"

Algunes paraules al públic del passat diumenge 3 de juny a la tercera edició de 'Els ports, natura i art'.

Després d'un matí prenyat d'incerteses meteorològiques, la certesa d'una pluja insistent ens va foragitar dels Estrets al Casal d'Horta de Sant Joan, on vam anar desembarcant, com nàufrags, empesos per les onades de cotxes.

Després d'un lapse de temps incert i necessari en què ens vam poder recuperar i reagrupar, Els ports, natura i art van re emprendre l'activitat; a falta de natura, amb naturalitat i a falta de Ports, amb un casal.

Amb un recorregut; primer d'anada amb la poesia de Sílvia Mayans i les veus del cor Flumine i després, ja de tornada, amb l'acció Càntir d'engany.

Quan dies abans vam visitar els Estrets, Càntir d'engany, no era ni càntir, ni engany... Era la pulsio d'una corda invisible, el delit d'un enigma, el vol d'un eixam d'efimeres. I certament havia de ser així perquè fins aleshores, he de confessar-ho, desconeixia els Estrets.

La visita va ser amb Daniel Sáez, Iona Koppers, la Boira i Sergi Quiñonero, un dimecres a la tarda, ben entrada la primavera. La solemnitat i la duresa extraterrestre de les moles dels estrets contrastava amb l'alegria de l'aigua i l'esclat de les flors primaverals. A mig camí, descobrirem un lloc i el lloc esdevingué el parany, on vaig caure 'in Love'.

Sort del lloc que va poder enxampar-me al vol i mantenint-me suspesa en l'aire del capvespre incipient, va seduir-me amb mil i un encants, xiuxiuejats a cau d'orella, doncs només els mostra a qui els sap apreciar.

Va ser just en aquell moment, aprofitant l'efimera ocasió del vol en suspensió, que el lloc va sembrar-me la llavor que poc després acabaria definint; el què, el com i el perquè de l'acció Càntir d'engany.

Llavor que germinava dins meu, al marge qualsevol imatge prèvia a la descoberta del lloc, ja què tot allò que jo havia previst o anticipat, va resultar, inevitablement, fora de lloc.

Perquè com a escenògrafa, encara que sembli mentida, no puc concebre un lloc com a escenografia o decorat passiu.

El lloc és un agent actiu amb el que conversar i és d'aquesta conversa que es crea el vincle que dona sentit a l'acció i omple de significat el lloc. L'acció que vareu veure vosaltres va ser, en rigor, un assaig obert de l'acció que havia de ser perquè l'acció que vareu veure, va fer-se sense un dels agents protagonistes.

Per sort, el matí del dia abans, vam fer un assaig general i durant l'assaig, Roser Arques (fotògrafa de la cava) va fer un recull fotogràfic.

Aquestes són algunes de les fotos de Roser amb l'acció Càntir d'engany al seu lloc, al peu de les Moles del Dou, a mig recorregut dels Estrets (entre Horta de Sant Joan i Arnes) l'agent protagonista que no va venir al casal d'Horta de Sant Joan.

Maria Pons

Fotografies: Myriam Mercader, Antònia Ripoll, Alvar Galvet i Roser Arquès

>> MARIA PONS (Amposta). Títol: Càntir d'engany

"AMARrar" d'Antònia Ripoll. Dibuix: Jordi González

PORTS NATURA I ART

ORGANITZA /

LO DATI
LO DATI

CENTRE D'ART-TERRES DE L'EBRE

Qart

AMB EL SUPORT DE /

COL-LABORA /

